

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

ЛИСТ ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН ПО ПОДНЕ

ПРЕТПЛАТА ИЗНОСИ:

Месечно 3 франка, тромесечно 9 франка, годишње 36 франка

ОГЛАСИ СЕ ПРИМАЈУ ПО ПОГОДБИ

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ

Стан уредништва

улица Коломбо 33 Солун.

БРОЈ 10 сант.

Уређује ОДБОР

БРОЈ 10 сант.

ДОГАЂАЈИ У РУСИЈИ

Петроград, 18. марта

Руска Провизорна Влада морала је положити заклетву јуче пред Сенатом.

Петроград, 18. марта

Генерал Алексијев употребљава све своје напоре да појача и усаврши руске армије да би осујетио немачке планове.

Петроград, 18. марта.

Руски листови детаљно коментаришу писмо великог кнеза Николе Николајевића упућено цару пре револуције. «Новоје Времја» пише: «Несумњиво је да је револуција припремљена одавно. Она је морала избити услед злоупотреба које су владајући кругови чинили према народу и војсци. Велики кнез Никола човек необично бистар и разборит, предвидео је оно што ће се догодити. Абдицирајући, цар је избегао атентат који су дуго година припремали реакционери.»

Солун, 18. марта

Руски је покрет примљен са одушевљењем не само у Русији него и код свију руских колонија на страни.

Руске војне власти вароша Солуна примиле су нову формулу о полагању заклетве на верност Провизорној Влади коју ће руске трупе на разним бојним пољима извршити.

Ова ће се церемонија извршити вероватно данас на руским фронтима у Македонији и у Француској.

Петроград, 18. марта.

Руски генералштаб предузео је све мере, да направи офанзивне планове непријатељеве. Развој догађаја очекује се са пуним спокојством.

Женева, 18. марта

Јављају из Берлина: Нови руски министар војни изјавио је, да је он фанатичан англофил.

Петроград, 18. марта

Савет комитета радника у војсци упутио је апел свима народима света, у коме изјављује да ће бранити слободу против сваке спољне и унутрашње реакције. У апелу се додаје: «Руска револуција неће узмаћи пред бајонетима и неће допустити да она буде осујећена спољном војничком силом».

Председник комитета изјавио је у току дебата: «Ми се окрећемо Немцима са пушкама у руци. Пре преговора о миру, ми предлажемо Немцима, да збаце Вилема. Ако одбаце наш апел, борићемо се до последње капи крви.»

Петроград, 18. марта.

Шефови војне мисије Савезника признају напоре руских генерала учињене до сада, који су постигли величанствене резултате у припремама за предстојећу битку.

Србија под Бугарском

Бугарска, руководећи се империјалистичком политиком њеног народа, државних управљача и владара, пришла је на страну оних држава које су изазвале овај светски рат у циљу покоренја и подјармљења слободних народа и држава. И према томе природно је што смо принуђени да непрестано и стално слушамо о тиранијском и беспримерно суровом и безочном режиму коме су подвргнуте слободне територије покорене Србије. Бугарска војска која је са масом чинов-

забрањени свако кретање по освојеним крајевима. Истовремено је строго забрањена и свака приватна преписка чак и са поданицима њених савезника и пријатеља, а да не говоримо што је наш народ у ропству осуђен на једну беспримерну злочиначку казну кад му је забрањено кореспондирање са његовим милим и драгим. Али и поред свих предузетих мера од стране војних и цивилних власти ми смо ипак добијали тачних и поузданих извештаја из свих наших округа под бугарском управом, о чему смо често говорили у нашем листу.

Бугари су, по својој омиљеној тактици, оповргавали та наша документована извештаја и то чиме мислите — са изнуђеним депешама и петицијама од поробљеног народа, који је морао да изјављује бугарском краљу своју захвалност на ослобођењу и уједињењу! Али истина се није могла сакрити. Силне пљачке, палевине, убиства и свакојаке злоупотребе и безаконја која се чињаху под заштитом бугарских власти, побудише револт чак и код оних, који захтеваху потпуно економско упропашћење српског народа. У софијском Собрању чуше се протести па чак и претње, ако се буду у државној служби и даље држали професионални робијаша и коцкари; деда Радославов је слегао раменима и признао у парламенту да стање у новим крајевима није онако, како би требало да буде, али је обећао да ће се побринути да извиди до кога је кривица.

После неког времена бугарски листови «Народна Права» и «Мир» донели су белешке да су окружни начелници из Призрена, Пирота и Приштине ухапшени због разних злоупотреба, али не прође много, па су пуштени у слободу као невини, јер су се пред судом «потпуно» оправдали! Овome не треба коментара. Да споменемо још нека документа. Према писању «Зарје» отпуштени су, у интересу службе, троцлане комисије или општински одбори у Велесу, Струзи, Кавадару, Призрену, Рес-

ну и још неким местима и замењени су са лицима поузданијим! Бугарски листови Зарја, Камбана и други недавно су нападали реквизиционе комисије које у новим крајевима чине нечувене злоупотребе пљачкајући народ, а особито сељачки свет, без икаквих обзира и скрупула. Имали смо прилике да сазнамо и за садржину извесних поверљивих аката појединих дивизијара, из којих се види да је у свима крајевима подјармљене Србије завладало једно такво безаконје, какво се тешко да замислити и претпоставити. Ово ће потврдити и овај допис, који је, као што ће се видети, писан са пуно обзира, а публикован је у листу Народна Права, у броју од 23 јануара ове године.

«...Саветујем: у многим македонским окружјама осећа се потреба за чврстом руком како према извесним елементима, које је створило досадашње неправно стање у земљи, тако и према државним службеницима, грађанским или војним, који би се заборавили. Ти елементи треба да се ставе на своја места, јер је прошло време неправда и самовоље, а становништву треба да се загарантује миран живот.

Ако овome додамо исказ бугарских заробљеника да су македонске планине преплављене војним бегунцима и другим елементима, а уз то сетимо скорашње побуне у Нишу, као и писања аустријских листова да се у Поморављу стално појављују нереди, онда ћемо имати приближну слику садањег стања у Србији под Бугарском.

Страна штампа

Немци о Русији

«Локал Анцајгер»: «Чувајмо се помисли, да ће руска револуција одлучити одмах мир или рат».

«Берлинер Телеграф»: «Нова руска влада, састављена од непријатеља Немачке потпомогнута је од свих странака изузев реакционара.»

«Фолксфрајнд»: «Руска револуција нема за узрок противљење рату, већ реакцији, која је владала у владајућим круговима.»

«Франкфуртер Цајтунг»: «Нова руска влада водиће рат још енергичније, него што је то било раније. На основама принципа да револуција избија кад се власт прошлости не може сложити са схватањима садашњости, руска револуција морала је узети снажан облик. Пуска револуција извршиће се без шума, јер говор канцеларов наговештава зору демократске немачке будућности.»

«Келише Цајтунг»: «За нас је важно знати, да ли ће петроградска револуција ускорити крај крвавог рата. Ако извршни комитет остане на власти и ако је састављен из одлучне опозиције, познате под именом кадета, тада морамо очекивати наставање рата.»

«Келише Фелксцајтунг»: «Не заборавимо, да револуциони елементи, проповедају крајњи рат против свега, што је немачко. Они нас не мразе мање него влада, коју су оборили. Они сматрају централне државе као заштитнице реакције, док је Енглеска за њих земља слободе. Ови елементи, докопавши се сада власти, учиниће све за наставање народног рата против Немачке.»

«Македонија»: Елефтерис Вензелос. Њу—јоршки «Етникос Кирикс» који је јуче стигао доноси дуг разговор с америчким професором историје и међународног права на универзитету «Вашингтон», г. Роланом Усером. Г. Усер се сматра као ауторитет за питања о Блиском Истоку, и врло често највеће новине у Сједињеним Државама траже његово просвећено мишљење о грчким и источним стварима.

Грчка штампа

«Македонија»: Елефтерис Вензелос.

Њу—јоршки «Етникос Кирикс» који је јуче стигао доноси дуг разговор с америчким професором историје и међународног права на универзитету «Вашингтон», г. Роланом Усером. Г. Усер се сматра као ауторитет за питања о Блиском Истоку, и врло често највеће новине у Сједињеним Државама траже његово просвећено мишљење о грчким и источним стварима.

Упитан шта мисли о г. Вензелосу, г. Усер је казао следеће:

«Нема никакве сумње да је Вензелос највећи човек Грчке и један од највећих у Европи. Гледа даље и јасније у будућност него ма који други Грк међу свима које је досад имала грчка краљевина. И нема никакве сумње да је искрен у својој политици.»

Затим г. Усер одсечно запита новинара с којим је разговарао које је политике он присталица. А кад му је одговорио да припада верним присталицама г. Вензелосовим узвикну: «Природно, један прави Грк у чијим жилама тече црвена грчка крв не може да не потпомаже овог великог патриота.» И додао је:

Са стручног гледишта Вензелос је издајник и крив за издајство. Рач издајство и издајник управља се према смислу који је онај који говори. Патрик Кеери, Адамс, Џеферсон, и сви они који потписаше изјаву о независности 76 године, били су издајници за Енглеску, тадашњу мајку отаџбину Америке, али је историја забележила њихова имена као патриотска. Вензелос је објављен за издајника према атинској влади и према томе он је издајник са краљевског гледишта, управо као што је са либералног гледишта издајник

кралј, јер је постао оруђе Немаца. Интересујем се за догађаје у Грчкој више него што би човек веровао, јер одавно проучавам грчку ситуацију. Убеђен сам да Вензелос није човек привремене величине и да не мисли само за садашњост. Ако се остваре његови идеали, ако на крају победе Савезници, он ће Грчку начинити већом него што су замишљали и сами његови обожаваоци. И било да Грчка постане република, било да остане краљевина, Вензелос ће свагда бити сила која управља владом. (Подвучено у оригиналу. Број 1878.). Пол Луј.

Са ратних фронтова

Француски коминике

Париз, 18. марта

Није било важних догађаја на фронту сем неколико патрољних сукоба и борбе са бомбама у области Мезон-д-Шампањ.

Париз, 18. марта

(доцније)

Северно од Соме и између Соме и Оазе, немачка је артиљерија бомбардовала извесне положаје наших првих линија. Француске су батерије енергично одговарале.

Северно од Соасона, Французи су напредовали на сектору Вренш-Маржинек западно од Мезон-д-Шампањ. Француски су одреди извршили јак противнапад и потисли Немце из ровова која су заузети 16. марта. У току ове операције заробљено је 63 војника.

Солунски фронт. — Није било важних догађаја на солунском фронту. Бугари, који су припремали противнапад западно од Битоља, нису се покренули из ровова.

Енглески коминике

Лондон, 18. марта

Наше су трупе заузеле села: Риолкур, Сорел-л-Гран и после јаке борбе напредовале су у близини Едекура. Заробљено је неколико војника. Наши су одреди одбили непријатељски напад на наше положаје код Неввил-Буржовала и причинили непријатељу тешке губитке. Претпрошле ноћи продрли смо у непријатељске линије на два места источно од Неввил-Сент-

Васта. Непријатељ је много страдао. Заробљено је неколико војника. У току јучерашњег дана тешка артиљерија тукла је један немачки воз.

Италијански коминике

Рим, 18. марта

На целом фронту артиљеријска активност, нарочито жива у долини Лагарине и на Красу. Претпрошле ноћи, после јаке артиљеријске борбе, непријатељски је одред напао наше положаје на брду Фанти. Дејство наших митраљеа уништило је одред. Узастопни јуриши су се сломили пред јаким отпором наших трупа. Непријатељ је претрпео огромне губитке. Заробљено је много војника.

Румунски коминике

Јаш, 18. марта

Ситуација је непромењена на целом фронту. У области северно од Дорна Ватре, на граници западно од Молдавије, у планинској области између долине Касима и Сушице артиљеријска борба и пушкарање. Више непријатељских одреда за извиђање, који су покушали да се приближе нашим рововима у долини Касине, одбијени су пешачком и митраљеском ватром.

На Серету, артиљерија је разјурила непријатељске одреде, који су радили у области Навести, Максинени и Воинести.

Непријатељ је бомбардовао наше положаје северно од Котулунга и Михале-е.

Велики губитци

Лондон, 18. марта

Губитци које су Турци пре-

трели у току прекјучерашњег њиховог пораза износи између 6 до 7 хиљада људи.

Руски покрет

— Јединство руског народа —

Петроград, 18. марта

Агенција Вестник саопштава: Пук Волџие, чија је интервенција у корист народног покрета одлучила судбину револуције, организовао је величанствену манифестацију да тражи наставаљање рата до краја, изјављујући да са радошћу одлази да са браћу, која се боре у рововима. Манифестације су приређене и од свих других пукова, који се налазе у Петрограду.

Жеља руског народа да настави рат до крајње победе, изражена је ових последњих дана тако једнодушно, да не оставља ни мало сумње о намерама војске и руског народа да победом над спољним непријатељем појачају тековину унутрашње слободе. Најистакнутији људи у радничким странкама потврђују исто тако ову нужност, само са резервом да рат не треба водити ради анексије и завојевања. Осећаји јединства и солидарности између официра и војника сваки даном су све јачи. Синоћ, касно, била је јединствена манифестација тога братства између трупа петроградског гарнизона и посада балтичке флоте

На једном скупу, радничка странка прокламовала је једнодушно, да од сада братско јединство треба да влада између свих оних, који носе војну униформу. Ова резолуција акламована је бурно. Могли су се видети официри, где грле своје војнике у току ових манифестација.

Вести, које долазе са фронта описују све веће одушевљење трупа за наставаљање рата. Јуче су се вратили овамо изасланици владе, који су били на северном фронту. Они су доставили влади своје повољне импресије и хвалили морал војника, који се

заклињу да неће уступити ни стопу националног земљишта. Други изасланици вратили су се из Ревала. Они саопштавају, да су код официра и мрнарара констатовали силну одлучност и да су ови обећали своју пуну помоћ влади ради победе.

Захваљујући комитетима, изабраним међу официрима и мрнарарима, јединство флоте солидније је но икад. Слична обавештења стижу из Севастопоља, где су, благодарећи присуству адмирала Кончана, кога обожавају мрнарари, дани револуције ирошли у савршеном реду.

Руски листови демантују протурене вести о неким сукобима, који су се тобоже десили између посада балтичке флоте, где је револуција имала само 32 жртве. Сви елементи флоте, и сада као и пре, готови су да се боре до краја против заједничког непријатеља.

АМЕРИКА И РАТ

— Манифест уиверзитета «Колумбија» —

Њујорк, 18. марта

Универзитет «Колумбија» изразио се за рат са Немачком. Следећи манифест који су сви професори овога универзитета потписали, упућен је председнику Вилсону:

»Наш повос захтева наш енергичан отпор незаконитим нападима Немачке. Може се обавити да Немачка са нама ратује. Општа ствар свију демократских нација тражи нашу потпуну колаборацију са Француском и њеним савезницима против заједничког непријатеља. Ми морамо оружаном снагом помоћи — што ћемо то моћи доцније учинити, док финансијску потпору можемо одмах дати. Француској не треба позајмити новац него јој га дати не мислећи на то да ли ће га она вратити. Ми дугујемо тој земљи стари дуг, јер нас је она помогла да добијемо нашу самосталност — ми јој дугујемо и нови дуг, бранећи право слободу и цивилизацију. Ми смо обавезни да јој вратимо суму, коју је издала од почетка не-

пријатељства, јер она у ствари брани нашу сопствену ствар».

ТУРСКА И НЕМАЧКА

Турска тражи повратак својих трупа

Лондон, 18. марта

Сазнаје се из сигурног извора да је турска влада последњих дана дискутовала о евентуалном повлачењу у Турску свију трупа које су стављене на расположење Аустрији и Немачкој још пре неколико месеца, нарочито дивизије елите које се сада боре на фронту у Галицији и Влашкој. Немачкој су влади достављене одлуке да је немогуће друкчије успети јер је целокупна турска снага потребна ради одбране отаџбине.

С друге стране кружи вест у дипломатским круговима да је немачки генералштаб наредио генералу Фалкенхајну да одмах оде у Цариград. Генерал ће са младотурским комитетом донети врло важне одлуке.

Према другим информацијама он путује за турску престоницу да увери турске министре о потреби, да не повлаче у Турску отоманске трупе које се боре у Европи.

Лудендорфов план

Биланс непријатељ. неуспеха

Лондон, 18. марта

Војни дописник «Вестминстер Газете», циљајући на вест по којој би Лудендорф постао господар ситуације, изражава заслуге тога генерала од како је постављен за шефа немачког генералштаба у августу месецу. Његов једини успех је инвазија Румуније. У економском и политичком погледу ово предузеће није дало никакав резултат јер Русија није учинила никакав корак за сепаратан мир и биланс румунске кампање која није завршена, више је у дефициту. Шта видимо на другим фронтовима? Свиуда неуспехе. Пораз на Серету, пораз пред Ригом. Турски слом у Месопотамији, у Персији, у Арабији, на полуострву Синају и у Палестини. На Балкану, Битољ је изгубљен. У Италији велики пораз на Красу. На западу пораз код Вердена, повлачење на Сомми и Анкру. Врло је тешко поправити ово стање. Чудновато је замислити да Лудендорф мо-

ФЕЛТОН

РАД ЕНГЛЕСКЕ МИСИЈЕ

У Солуну постоји фонд за помагање Срба под управом г. Бозачке-а енгл. професора, који је са г. г. Вордом, Каном, Блексоном и г. Ђицом Хонсталим својим сарадницима у своје хуманитарном предузећу — учинио и чини све да олакша живот српским избеглицима у Солуну; делећи одело, веш и остале најнужније потребе. Г. Бозачке сво вриш са највећом марљивошћу и очинским старањем. Г. Кан је још поодавно инсталирао у вароши Битољу кухињу у којој приправља јело сваког дана за око 400 душа. Та, ко- од нас Срба још не познаје ове вредне и симпатичне људе: г. г. Кана, Ворда и Блексона?! Госп.

Кан подноси све тешкоће и незгоде, којима су становници, вароши Битоља изложени, решен је да истраје у своје предузеће. Он је и раније био у Србији и много радио за нас у болницама; евакуисао се преко Албаније за Крф где је наста- вио свој рад, а са Крфа је до- шао овде где неуморно ради. Он је носио ордена Св. Саве V. степена.

Г. Ворд се стара да сиротно становништво вароши Битоља снабдева оделом и другим потребама које му г. Бозачке одаваде из магацина шаље, а г. Блексон, прикупља избеглице у канцеларији г. г. Владених Комесара и води их у магацин где им из-

даје одело и веш. Он се стара да прикупи све сиротне избеглице и да их помогне залажући свој труд.

Г. Ђица Хо, радила је неуморно на своје послу прикупљајући сиромашне породице наших избеглица, доводећи их у магацин да им одело изда. Она је то чинила са највећом вољом и пожртвовањем. Нема ни једне српске сиромашне породице, која не познаје ову племениту девојку. Она је обилазила српске избеглице по предграђима и по најзабаченијим улицама ове вароши, и нигде није остала ни једна породица да је она није обишла — у дане када одело не дели — констатујући том приликом шта којој породици треба, и дајући јој белешку са којом иста долази у магацин да прими потребе. Нарочито се

старала да чешиће пута обиђе болесне носећи им лично кутије коварвисаног млека, лекове и остале потребе. Вршећи ову самаријелску држност у хладне дане без прекида, она је назебла, разболела се и сада се налази у болници. Она је сада на путу опорављења, и нада се да ускоро настави свој рад. Раније је била у Србији радећи у болницама где је научила српски јазик. Њен посао наставиле су сада г. Ђица Мекфел, и сестра Вилис, које га такође врше са највећом вољом и марљивошћу залажући сав свој труд.

У избегличком логору г. Бозачке је предузео кораке, да би образовао радионицу, где би могао дати занимања нашим инвалидима, како би исти могли изучати ко и од заната наравно лакших — које би им би-

ли од користи. У том циљу он је већ био у избегличком логору и по списку окатегорисао све инвалиде за какав је посао који способан.

Ми Срби умећемо увек ценити заслуге достојних потомака племенитог енглеског народа и бићемо му вечито захвални.

У ВОДЕНСКОЈ ЦРКВИ

— Са помена наредника Јака Аритона Јовића погинулог на Црној Реци —

Нису га познавали па ипак су остали да присуствују његовом помену. У старачком лицу његовог оца они су читали један бол и осетили га. Осетили су и самилост и неки тајни нагон да пруже утеху ста-

же пронаћи средство које ће му помоћи да искобеља из овог

положаја. Руска је револуција затворила сваки излаз.

ног материјала повећа до максимума.

Немачки маневар

Берн, 18. марта

Граф Чернин, аустријски министар спољ. посл. који се бави у Берлину испитује са канцеларом могуће последице руске револуције. Изгледа да они траже начина да искористе ситуацију и да руски народ одврате од рата за економске гаранције. Ови напори пропали су већ у напред с обзиром на држање Провизорне Владе и руске војске. (Радио).

Апел г. Рођанка

Петроград, 18. марта

Г. Рођанко упутио је један апел власницима препоручујући им да раде енергично, да би се рат привео победи. Земље треба обрађивати са највећим напорима, а жито ће влада куповати по доброј цени.

Поздрав Белгије

Лондон, 18. марта

Потпредседник белгијског сената, као и председник белгијске владе упутили су од стране белгијског парламента телеграм Руској Думи, којим честијају изведено народно дело, које ставља Русију у ред демократских народа. У телеграму се вели: «Руска револуција значи једну гаранцију више за коначну победу».

Одушевљење у Америци

Лондон, 18. марта.

«Тајмс» јављају из Њујорка: «Апел председника Вилсона односно морине даје одличне резултате. Доброволци притичу у великом броју. Више универзитета одлучили су да обуставе предавања. Студенти се уписују у великом броју у добровољце.»

Иницијатива борбе

Париз, 18. марта

Борба се наставља на целом фронту, стално повољно по Савезничке трупе, које имају потпуно иницијативу борбе. Французи су задобили врло важан успех на сектору Оазе. Захваљујући мудрој команди и одличном извођењу напада, губици наших трупа су незнатни.

Велики кнезови

Петроград, 18. марта

Велики кнезови Михаило Михаиловић, Александар Михаило-

вић, Борис Владимировић, Сергеје Михаиловић, Димитрије Константиновић, Гаврило Константиновић, Игор Константиновић, велики кнез Александар и војвода од Окленбурга изјавили су, да се одричу свих претензија на руски престо и да сматрају нови режим изнад свега.

ПОШТА ЗА СРБИЈУ

Димитрије Х. Михајловић рез. арт. поручник пошта 999, извештава своју жену Агнешу Пожаревачка бр. 30, Београд, да је са Рајом, Михајлом, Миком и Фрањом жив и здрав, да јаве да ли је Микин Благоје у Београду.

Новак С. Живковић пошта 504, јавља оцу Сави Живковићу да је жив и здрав са братом као и Божо, Милинко, Велисав Шиша, Тока, Боја, Илија, Данило и Александар Глишић из Белина и моле за извештај на пошту 504.

Драгомир П. Тодоровић из Сремчице, извештава мајку Љубицу Тодоровић, да је здрав а такође и ниже именовани: Радоје и Живан Марковић, Милан и Милоје Никшић, Милутин Танасијевић, Милутин Нешић, Миловој и Аранђел Стекић, Стеван Огњановић. Драгутин и Грујица Дамњановић, Никола Маринковић, Милован Миљковић, Милорад Васић, Владимир Заставниковић, Драгутин и Светислав Хаџић, Милија Станковић, Михаило Нешић, Мита Брзак, Боривоје и Милоје Илић, Сава Нешић, Радивој Мијаиловић и Петар Никшић.

Милосав Р. Миљковић из села Језера, деспотовачки, моравски, извештава општину Језерску да је жив и здрав. Моли за одговор истим путем.

Борђе С. Глишић инжењер. капетан, јавља оцу Светозару Глишићу пензионеру, Посланичка ул. 52, да је здраво и добро са браћом, којима једнако шаље новац. — Божа је такође здраво, и често се виђају. Све их поздравља, и моли да му се чешће јављају.

Капетан Крста Никић из Рудника јавља за нижеименована лица да су живи и здрави:

Из села Рудника: Љубомир, Сретен, Радоје, Душан, Љубинко,

Драгослав, Миливоје, Светислав и Владимир Никићи; Драгомир, Милорад и Душан Карулићи; Вучко, Драгослав, Добривоје и Милош Иковићи; Радич, Миладин, Милан, Јован и Драгољуб Вучетићи; Благоје Николаћ, Светозар, Доброслав, Љубиша и Милош Чивовићи; Јован Васиљевић, Милоје Томовић, Владимир и Милан Живанићи, Чедомир Радивојевић и Милан Јанковић.

Из села Заграђа: Дамјан Рашић Бошко и Милутин Рашићи, Слободан и Милутин Пајовић, Милан, Милутин, Миливоје и Душан Јевтић, Обзид Радосављевић, Милан Даниловић, Драгутин Адамовић и Чедомир Глишовић.

Из села Калањевца: Будимир Благојевић, Радојко и Богољуб Илићи, Добривоје, Милош, Драгутин, Милоје, Танасије, Савко Живорад, Радосав, Милорад Милоје и Војин Ђукнићи; Јездимир Јован, Милош, Сретен, Вујадин и Велимир Догањићи; Милутин, Светозар, Илија и Живота Десивојевићи; Светолик и Тихомир Миловановићи; Милутин и Богдан Мирићи, Богољуб Гавриловић, Милорад Савић, Љубомир Јејовац, Павле, Радован, Милинко и Матија Јовчићи, Милован Максимовић, Михајло, Лазар, Аца и Душан Радосављевићи, Живан, Павле и Стеван Ивановићи, Будимир Гајић.

Из села Шутаца: Милорад и Милован Боровњак, Андрија Јевтић, Живоин Марковић, Миливоје Милорад, Светозар и Драгомир Марковићи, Тихомир и Стегозар Дражићи, Милорад, Владимир и, Владимир М. Стојановићи, Андрија Јевтић, Милорад Јеремић, Војислав, Алекса ндар, Милутин и Радосав Ломићи.

Сифилис и све венеричне болести лечи са потпуним успехом

директор болнице венеричних болести у Солуну

Д-р Арист. Христовулу
прима у својој клиници
од 3 до 6 и по час. по подне.
Улица Егнатија бр. 314.

»Велика Србија«
прима огласе по умереној цени.

младићима и синовима Лазе Милосављевића, да одмах јави своју адресу, или ако ко други што о њему зна, да изволи јавити Љуби Живковићу, полицајцу (канцеларија Владних комесара), да би се могла известити његова мајка у Србији. Радивоје Марковић, војни чиновник број поште 999 моли да му се јави г. Лазар Богавец, пешад капетан.

Светозар Антонијевић, војни обавезник 1-чете бр. поште 88 моли за извештај о оцу Аксентију Нешићу војнику последње одбране.

Средоје Пакић из с. Дружетића, (ложешког, ужичког) - фабрика муниције бр. 104. Марсели - тражи брата Видоја Благојевића, обавезника. Нека му се јави на горњу адресу означивши своју да би му послао новаца.

Дневне вести

Против талијанског надирања.

Из Атине јављају: Италијанске су трупе заузеле Филиатес. Министарски је савет решио да понови своје протесте код грофа Боздарна.

У прошли четвртак организован је велики митинг у Јањини против италијанског напредовања. Посланик Церцос говорио је маси која је једнодушно захтевала да се упути протест краљу, влади и силама Споразума.

Пољска аутономија!

Један телеграм из Берлина јавља, да је нови гувернер Пољске у пруском ландтагу изјавио, да су мере одлучене за организацију Пољске одложене за после рата.

Благодарност.

Приложио Владним Комесаријама:

Г. Василије Цонић председник општине царево — селске 20 дрвма да се о ускршњем празнику поделе деци сиротних српских избеглица у избегличком логору.

Владнин Комесари и овим путем изјављују у име деце сиротних српских избеглица своју благодарност дародавцу.

Из канцеларије Владних Комесара, 17. марта 1917. год. бр. 953 — Солун.

Позивају се.

Позивају се да у недељу 19. т. м. у 9 ч. пре подне представу канцеларији Владних Комесара г-ђа Драга Танасијевић из Кичева, Катарина Маргетић из Београда и Олга Поповићева из Крагујевца — са позивом на бр. 728.

Објава

Председници и деловође општ. суда као и чиновници самоступних суда, који се налазе као избеглице на грчкој територији, а вам војне обавезе, да се одмах јаве Владним Комесарима, или јаве своју тачну адресу са назначењем: њиховог звања, место службовања, време од када је у томе звању,

роме оцу и поштовање једној мученичкој сени. Осетили су то срцем које није чинило разлику у општој животној несрећи. Јер сви смо били једно, сви смо имали један бол, једну тугу. Ко негда старовремски хришћани уједињени пред вером, тако и ми овде уједињени пред болом. Зато је у тој искренности свај тренутак био свечанији него кад би звонила сва звона, црква утовнула у море од расцветаног цвећа и вештаничких пламенова.

У скромној српској црквици, свештеник у златној одежди, војници у гломазним цокулама, официри са блиставим еполетама, варшавке жене у маједонској ношњи, са спреда прекрштеним рукама које су стезале струкове разнога цвећа. Даме у ексклантним шеширима са букетима плавих љубичица. На ме-

колико има месечне систематичне плате.

Из канцеларије Владних Комесара, 10 марта 1917. године бр. 848. у Солуну.

ВАЖНЕ ВЕСТИ

Атина. — Посланици из Епира протествовали су код Залкогоста против италијанског надирања у Епиру и против држања Италијана у заузетим областима.

Базел. — Према «Фолкстиме» из Манхајма, скуп радника металургиста донели су одлуку у којој се између осталог захтева: «У место да се говори о анексији, немачка би влада требала да набави месо и поврће, јер су порције сада потпуно недовољне и према томе радници не могу наставити своје радове.»

Лондон. — Јављају из Шангаја: Овдашњи немачки посланик отпутовао је.

Лондон. — «Делта Телеграф» сазнаје, да ће Хагр бити привремена престоница Белгије.

ПОСЛЕДЊЕ ВЕСТИ

Са нашег фронта

— Српски званичан извештај — Солун, 18. марта. 17. марта ништа важнo.

Америка пред ратом

Вашингтон, 18. марта. Варош се налази у ратном стању. Цензура функционише са највећом строгишћу.

Руски социјалисти

Петроград, 18. марта

Сва социјалистичка штампа коментарише са живим одобравањем апел пролетаријата објављен 15. марта, а који је потекао од савета радничких делегата. Истиче се нарочито пасус: «Радници по фабрикама Народне Одбране одлучили су једнодушно, да се одрекну једног од основних захтева свога програма, а на име осмочасовног дневног рада, с обзиром на потребу да се производња рат-

сту, које је сада било празно, ми смо замисљали песничку фигуру Старица Краља, и навикнути да га увек гледамо како заједно са својим намученим народом проси од Бога снагу за нове подвиге.

Крај црквених врата гомила убогих. — Браћо моја по патњи, по вери и народу! — рече дирљиви свештеник Љуба Радовановић.

— Помињемо једнога ђаканаредника који је на Црној Реци пао у помањнеј борби. Он је био из реда оних који су спремали културни преображај нашега народа и од којих је на жалост, остало још мало. Понесавши тешки терет ратничкога живота, Ајртон је пао на путу за свој дом где га је чекала његова сестра.

У стопу за њим ишао је овај његов стари отац, кога крај све његове стрости рат није могао да поштеди. Он је био увек са њим, увек у страшној неизвесности и у некој варљивој ноћи. Тијала је у њему једна жеља, тако дубока и снажна: видети најзад своје школовано дете, слободно од опасности и заједно тако загрлити кћер и сестру која их је чекала...

Али једнога дана, када је новембарска киша падала и јесења магла будила бол живота, сироти старац видео је мртвога сина. На последњој изгледалој страници његовог «дневника» били су исписани речи: «Отац, чувај ми сестру... Ја осећам неку млаку слутњу...»

— — — — —
На пољу је било сунце. Сја-

Нове књиге

Ишаље су из штампе и пуштене су у продају ове књиге:

«Са српског фронта». Од Ђ. Лазаревића. Цена 0'50 д.

«На помолу». Од Ива Ђипића. Цена 1'50 д.

«Косово или Бој на Косову 1389. год. у народним песмама». Цена 1. дин.

«Цвеће». Српска читанка. Приредиле Љубица Карчевићева и Василија Качандовићева. Цена 0'70 д.

«Ружа». Српска читанка. Приредиле Љубица Карчевићева и Василија Качандовићева. Цена 1'50 д.

Књиге се могу добити:

1) Код издавача Николе Л. Бриџа, новинара, у уредништву «Велике Србије» у Солуну, на чију се адресу треба обрађати и за распродају;

2) Код г. С. Стефановића цариника, на служби при Финансијској Делегацији у Солуну;

3) У продавници српских књига уз ресторацију «Београд» у Солуну;

4) На фронту овлашћен је г. М. Богдановић, фотограф, да скупља претплату и врши поручбине.

У ПРВОЈ ПРОДАВНИЦИ СРП. КЊИГА

М. Ристивојевића
У СОЛУНУ

улица Ники бр. 35., на кеју уз
ресторан «Београд»

Могу се добити:

Српске књиге:

«На Помолу», 1'50.

«Са српског фронта», 0'50.

«Косово српске нар. песме» 1'—

«Сећање на отаџбину» 1'—

«Српске ратне песме» 1'—

«Тешко ли је робљу робова-
ње» 0'30

«Спомен мишарске победе» 0'30

«Српска Читанка Ружа» 1'50

«Српска Читанка Цвеће» 0'70

«Беседе Игумена Методија» 0'50

«Антихрист истинито пророчан-
ње у 1600 г.» 0'30.

Српски Календари

РЕЧНИЦИ СТЕВОВИЋА:

Српско-француски

Француско-српски

Срп.-франц. и Франц.-срп. по-
везани уједно.

Цепни фотографисани франц.-
српски.

Речници за почетнике

Први корак ка франц. језику

Србин у Француској

Најпотребнији разговори франц.-
српски

Најпотребнији разговори тали-
јански.

Част нам је ставити до знања српској војсци и српској публици, да смо у Солуну, морско пристаниште — кеј, улица Ники 35, отворили

СРПСКУ РЕСТОРАЦИЈУ „БЕОГРАД“

где се кувају само српска јела, а нарочито недељом српска гибаница.

Потрудили смо се и набавили чиста природна вина талијанска, француска и грчка а такође и француски и грчки коњак.

За сваки дан: гулаш, љулбастија и пржена риба за доручак од 8 сати пре подне.

Јела чисто српска са свињском машћу.

Сервирање банкета прима по умереној цени.

Препоручујући се српској војсци и публици молимо је за посету.

С особитим поштовањем,

Ђира Васић, трг. Београђанин.
Васа Златаревић, ресторатер.

Талијански магацин

У улици Франк 32, отворен је талијански магацин и снабдевен војничким потребама — профитантом.

Продаја искључиво савезничким трупима.

ПРОДАЈА У ТАЛИЈАНСКОЈ МОНЕТИ
а у осталој по курсу.

Улица Франк бр. 32. — Солун.

ГОСПОДО!

Препоручујемо Вам да и даље пушите само цигарете из прве и највеће фабрике цигарета

„САЛОНИКА“

Каиро - Александрија --- Солун

Најбоље и најкусније цигарете и дуван свих врста.

Награђена првом највећом наградом на изложби у Филаделфији

На продају у свима дуванциницама, нарочито „Миродато“ и дуван за луле.

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА

„НЕСТОС“

НАЈВЕЋА НА ОРИЈЕНТУ — 500 РАДНИКА

Специјалитети:

Нестос Кики	дин.	1'---
„ Гиубек	„	0'80
„ Јаки	„	0'65
„ Аџрос	„	0'50

Српско Трговачко Друштво А. Д. СОЛУН

Улица Победи бр. 11, на кеју до биоскопа „Пате“.

Обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове.

Врши обичне и телеграфске новчане исплате за Србију, Швајцарску и све Савезничке државе.

Са положаја може новац да нам се упућује у свима монетама поштанским упутницама.

Уз сваку пошиљку треба нам јавити тачну адресу коме има новац да се упути.

Прима новац на штедњу и чување.

Друштво стоји под непосредним надзором Краљ. Срп. Владе и Врховне Команде преко нарочито одређеног делегата.

Обавештења бесплатно.

УПРАВА.

Париска хируршка зубна клиника
Др. Х. Салтиел и С. Арама

Са париског универзитета

Најмодернији зубно-технички радови извршују се у кратком року и најсолидније.

СОЛУН, улица Птоломеон 37, угао
улице Вензелос 97.

СПЕЦИЈАЛИСТА ЗА УНУТАРЊЕ БОЛЕСТИ

Др. АЛЕКСАНДРИДЕС

Управник болнице за заразне болести

Прима свакога дана од 11—12 пре и од 5—6 по подне у француској апотеци ул. Франк бр. 35. — у згради француске болнице — а од 2—4 по подне у своје стану, ул. престолонаследника Ђорџа бр. 35. — упоредно ул. са булеваром краља Константина.

Поткожна убризгавања Неокатварзана као и новог француског препарата «Галил» противу сифилиса.